

Maturitní otázky z předmětu **somatologie a zdravotní nauka**

Obor: Sociální činnost

Školní rok 2025/2026

1. Obecná stavba kosterní soustavy a její poruchy

Tvar, stavba, růst a vývoj kostí, spojení kostí.

Osteoporóza, osteoartróza, revmatoidní artritida.

2. Kostra lidského těla a poranění pohybového aparátu

Kostra trupu, kostra hlavy a kostra končetin.

Pohmoždění, podvrtnutí, vykloubení, zlomenina.

3. Svalová soustava, paréza a plegie

Základní rozdělení a charakteristika svalové tkáně, stavba svalu, přehled svalů lidského těla.

Paréza, plegie.

4. Krev a krvácení

Stavba a funkce krve, krevní elementy, krevní skupiny.

Krvácení – příčiny, příznaky, postup při stavění krvácení.

5. Srdce, cévy a srdečně-cévní onemocnění

Uložení, tvar, stavba a funkce srdce a cév.

Srdečně-cévní onemocnění (angína pectoris, infarkt myokardu – rizikové faktory, příčiny, příznaky, první pomoc).

6. Krevní oběh a poruchy oběhové soustavy

Malý a velký krevní oběh.

Zástava oběhu a kardiopulmonální resuscitace, onemocnění oběhového systému ateroskleróza, hypertenze – rizikové faktory, příčiny, příznaky, léčba, sociální dopad.

7. Horní cesty dýchací a onemocnění

Stavba a funkce jednotlivých orgánů horních cest dýchacích.

Zástava dechu, kapénková infekce, záněty horních cest dýchacích, astma bronchiale.

8. Dolní cesty dýchací a onemocnění

Stavba a funkce jednotlivých orgánů dolních cest dýchacích.

Záněty dolních cest dýchacích, TBC.

9. Hlavová a hrudní část trávicí soustavy a poruchy

Orgány hlavové části (dutina ústní – jazyk, sliny, chrup; hltan), orgány hrudní části (jícen).

Nemoci dutiny ústní, záněty mandlí, nemoci jícnu.

10. Břišní a pánevní část trávicí soustavy a poruchy

Orgány břišní a pánevní části (žaludek, tenké střevo, tlusté střevo, konečník).

Vředová onemocnění žaludku a dvanáctníku, ileus, kýla, apendicitida, zácpa, alimentární intoxikace.

11. Žlázy a přídatné orgány trávicí soustavy a onemocnění (játra, žlučník, slinivka břišní)

Umístění a funkce orgánů.

Hepatitida, diabetes mellitus, komplikace DM.

12. Vylučovací soustava a její poruchy

Stavba a funkce jednotlivých orgánů, stavba nefronu, vznik moči.

Onemocnění ledvin a vývodných cest močových.

13. Kožní soustava a nemoci

Stavba a funkce kůže, kožní deriváty, kožní žlázy.

Kožní infekce.

14. Nervové řízení, periferní nervový systém a neurologická onemocnění

Stavba a funkce neuronu, mozkomíšní a vegetativní nervy.

Alzheimerova choroba, Parkinsonova nemoc, epilepsie, roztroušená skleróza.

15. Centrální nervový systém a poškození mozku a míchy

Mozek a jeho oddíly, mícha.

Mozkolebeční poranění, poranění páteře a míchy, cévní mozková příhoda, poruchy vědomí.

16. Smyslová soustava, bolest

Stavba a funkce smyslových orgánů (zejména oko, ucho), mechanismus vidění a slyšení.

Bolest – význam bolesti, faktory ovlivňující bolest, hodnocení bolesti, vývoj v čase, tlumení bolesti.

17. Pohlavní soustava a pohlavně přenosné choroby

Přehled jednotlivých orgánů rozmnožovacího ústrojí muže a ženy, funkce orgánů.

Pohlavně přenosné choroby (virové, bakteriální, parazitární, kvasinkové).

18. Menstruační, ovulační cyklus a porod

Pohlavní hormony, menstruační cyklus, ovulační cyklus, oplození.

Porodní fáze.

19. Nádorová onemocnění

Nádorová onemocnění – základní dělení nádorů, charakteristiky jednotlivých druhů nádorů, vyšetřovací metody, možnosti léčby, příklad nádorového onemocnění se sociálním dopadem.

20. Nemoc a infekční onemocnění.

Nemoc – příčiny, příznaky, stádia, průběh nemoci.

Infekční onemocnění – zdroj nákazy, základní cesty přenosu nákazy, skupiny infekčních nemocí.